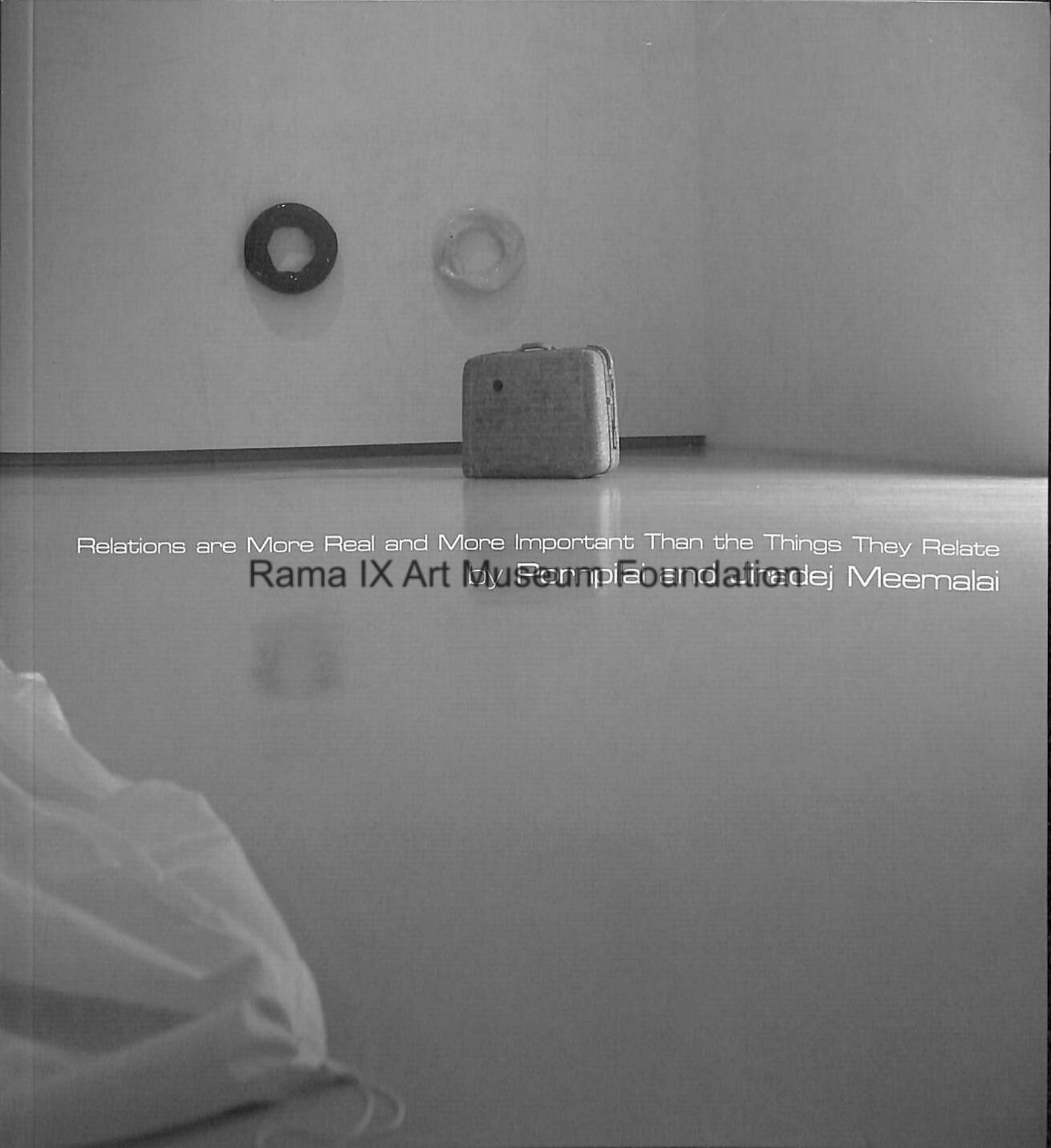
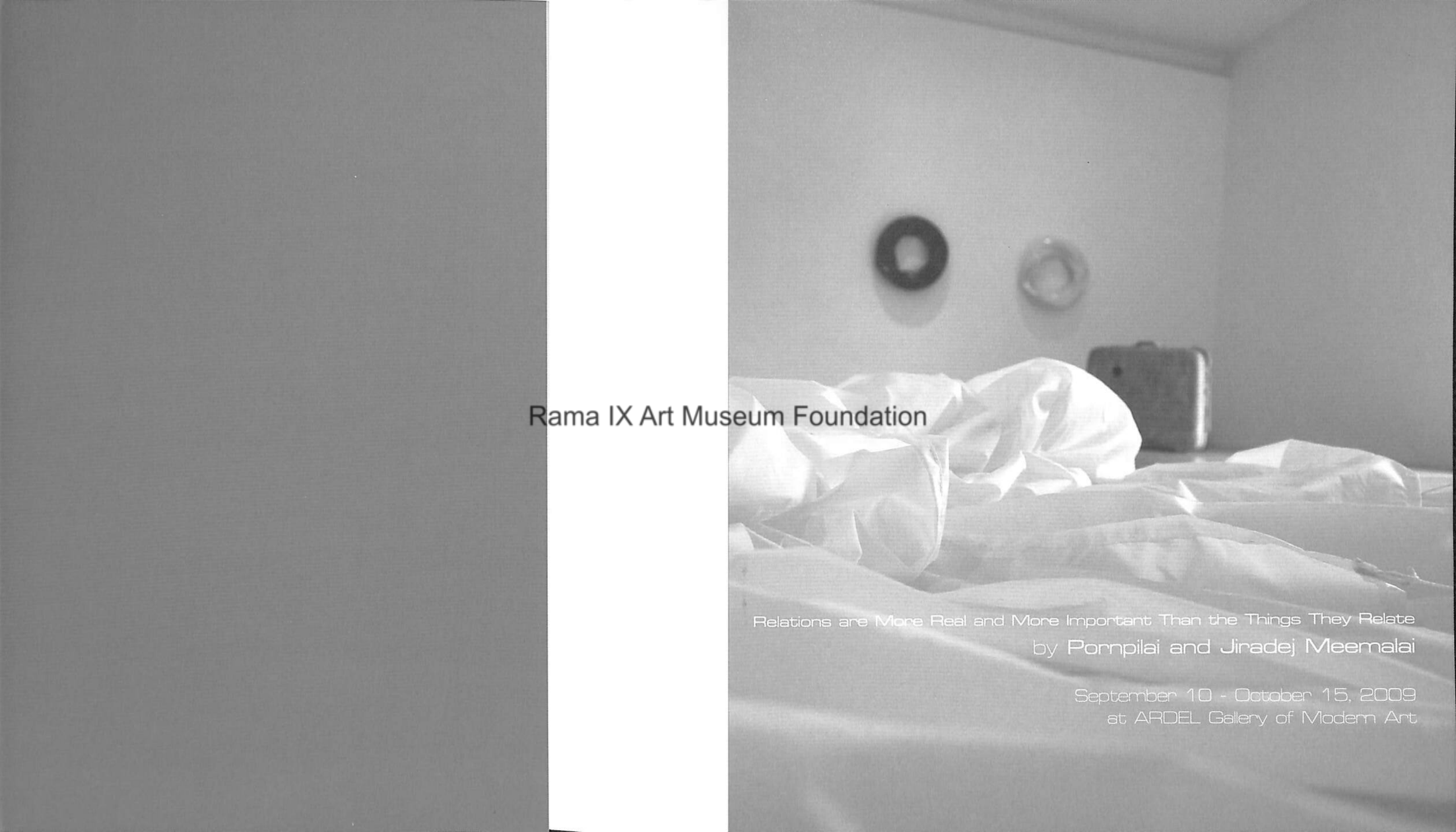

Relations are More Real and More Important Than the Things They Relate
by Romo and Jiradej Meemalai

Rama IX Art Museum Foundation

A black and white photograph of a minimalist room. In the foreground, a bed with white, rumpled linens is visible. In the background, a dark suitcase sits on the floor against a light-colored wall. Two circular objects, possibly framed mirrors or artwork, are mounted on the wall. The lighting is soft, creating a calm and contemplative atmosphere.

Rama IX Art Museum Foundation

Relations are More Real and More Important Than the Things They Relate
by Pornpilai and Jiradej Meemalai

September 10 - October 15, 2009
at ARDEL Gallery of Modern Art

 ARDEL
Gallery of Modern Art

Manager: Vimomarn Khanthachavana
Assistant Manager: Lawan Meeseng
Orawan Khonwittayayothin
Curator: Thavorn Ko-udomvit
Assistant Curator: Hassapop Tangmahamek
Samonwan Muangkeo

- This catalogue has been published on the occasion of the exhibition "Relations are More Real and More Important Than the Things They Relate"
- Designed and Produced by Thavorn Ko-udomvit and Pachara Piyasongsoot
- Photographed by Thavorn Ko-udomvit, Pachara Piyasongsoot and Jakrapan Keeratinant
- Translated by Manita Srisitanont
- Printed by Amarin Printing and Publishing Public Company Limited
65/16 Chaiyaphruk Road, Taling Chan, Bangkok 10170
Tel. +66 2882-1010, +66 2422-9000 Fax. +66 2433-2742
- 2009 Copyright, ARDEL Gallery of Modern Art
- Printed and Bound in Thailand
- 1,000 copies

Rama IX Art Museum Foundation

“ความสัมพันธ์สำคัญและเป็นจริงเสียยิ่งกว่าสิ่งที่สัมพันธ์”

หากจะเปรียบเทียบงานศิลปะของเธอ และเขาเป็นเสมือนภาษา ศิลปะในภาค ส่วนของคนทั้งสองก็ดูราวกับประโยคๆ หนึ่งที่กำลังมัน ตัวเองจากถ้อยคำสั้นๆ ไปสู่การเติบโตเป็นวลีซึ่งเพียง พอที่จะสื่อสาร เรียนรู้ และทำความเข้าใจระหว่างกัน ได้ในระดับหนึ่ง...

นับจาก “Big As It's Small”, (2002) และ “Living Together”, (2007) สิ้นสุดลง บทสนทนา เจ็บๆ จึงเริ่มต้นขึ้นและดำเนินไปอย่างช้าๆ ด้วยการ แอ่เสียงที่ทักทาย ทำท่าย พุดคุย หรือแม้กระทั่งได้ เฝยกันถึงเงื่อนไขและข้อตกลงในการอยู่ร่วมกัน จาก คนๆ หนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง และจากสิ่งหนึ่งไปยังอีกสิ่ง หนึ่ง กระทั่งได้พบว่า “ความสัมพันธ์นั้นสำคัญและเป็น จริงเสียยิ่งกว่าสิ่งที่สัมพันธ์”

ย้อนกลับไปในบทสนทนาเรื่องการทํางาน ร่วมกันเป็นครั้งแรก ดูเหมือนวัตถุและตัวตนยังคงถูก แยกส่วนตามอิริยาบถของแต่ละคน ไม่นานหลังความ ร่วมมือของประสมการณ์และการเผชิญหน้าภายใต้ความ สัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจริง บทสนทนาเรื่องการใช้ชีวิตร่วมกัน ก็ได้ถูกนำมาวิพากษ์ถึงข้อขัดแย้ง แตกต่าง ตลอดจน การคล้อยตามต่อยอดไปสู่จุดร่วมเดียวกันหรือเป้าหมาย เดียวกัน คือ ความสัมพันธ์ที่สมดุล เสียจากบทสนทนา ครั้งนี้แล้วยังคงแว่ดั่งอยู่ในผลงานชิ้นหนึ่งของ “Living Together” ประติมากรรมมีชีวิตของคนทั้งสองที่มีชื่อว่า “Sinking Sculpture”, (2007) ขณะกำลังจมหาย ผลุบ โผล่อยู่เหนือผิวนํ้านั้น กลายเป็นประเด็นส่งท้ายสำหรับ ผู้พูด (ศิลปิน) และผู้ฟัง (คนดู) ซึ่งถูกเปิดทิ้งไว้เพื่อบท สนทนาในครั้งนี้

การเผชิญกับ ‘สภาวะที่ไร้เสถียรภาพของ ชีวิต’ ถูกแทนที่ด้วยสภาวะที่ไร้น้ำหนัก และไร้มิติของ เว้น้ำและพื้นที่ว่างอันเร้นลับของอากาศซึ่งโอบล้อมเนื้อ หนึ่ง ร่างกาย และจิตใจของศิลปินเอาไว้ การตั้งเ้า ระหว่าง “ปรับตัวหรือตาย” (Adapt or die) กลายเป็น สองทางเลือกระหว่างคนทั้งสอง ขณะที่บทสรุปสุดท้าย ของการเลือกถูกปล่อยให้เป็นหน้าที่ของคนดู

เมื่อคำตอบถูกเปิดปลายทิ้งไว้อย่างไม่ตั้งใจ การพยายามค้นหาคำตอบจึงดำเนินต่อไปเช่นนั้นด้วยวิถี การสื่อสารเรียนรู้ต่างๆ นานา ในนิทรรศการชุดนี้ เรา จึงได้เห็นกระบวนการและแนวทางอันอิสระทั้งภาพถ่าย ภาพเคลื่อนไหว งานจิตรกรรม ประติมากรรม หรือ แม้กระทั่งการอาศัยร่างกายของตนเองเข้าไปเป็นสาระ

สำคัญในทุกมิติของการนำเสนอ

การโต้ตอบไม่ระหว่างคนสองคนในสถานะ ภาพที่เปลี่ยนแปลงแตกต่างทั้งในฐานะ “เพื่อน ภรรยา สามี อาจารย์ ศิลปิน ฯลฯ”, (ถ้อยความจากสื่อบัตร Living Together) เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า ทั้งโดย ประสิทธิภาพร่วม และทัศนคติที่ขัดแย้ง แตกต่าง บ้าง เห็นด้วยและปฏิเสธ บ้างแนะนำและเว้นว่างให้ชะลอ ถอยออกไป งานศิลปะหลายชิ้นจึงถูกสร้างขึ้นด้วยการ พยายามปรับเปลี่ยน ปรับปรุง ทั้งรูปลักษณะที่ปรากฏ และทัศนคติในการอยู่ร่วมกันของคนทั้งสอง

เห็นได้ชัดในผลงาน “Dialogue”, 2009 จิตรกรรมและพรติโล มีนาลิย ร่วมบทสนทนากับโดยผ่าน ภาพวาดที่ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเขียนขึ้นในพื้นที่ เดียวกันหากแต่ต่างเพียงเวลาและเหตุการณ์ หน้า กระดาษว่างเปล่าสีขาวกลายเป็นพื้นที่ในการตอบโต้ ทางความรู้สึกที่ทับซ้อนไปด้วยภาพของการยอมรับ ปฏิเสธ ขุ่น เคือง เกรี้ยวกราด ไปจนถึงการหวงแหน พื้นที่ที่สงวนไว้เฉพาะการแสดงออก ความพึงพอใจ และ รสนิยม ส่วนคนเพียงผู้เดียว เห็นระนาบกระดาษของ พื้นที่ที่เราจึงอาจมองเห็นรูปร่างรูปทรงของคน สัตว์หรือ สิ่งของ แต่ภายใต้ความสัมพันธ์ของสิ่งที่ทั้งหลายเหล่านี เราอาจมองเห็นภาพรวมของบทสนทนาที่สะท้อนให้ เห็นการมีอยู่จริงของความขัดแย้งและการเรียนรู้ที่จะ ลดอัตราที่มีอยู่อย่างหนาแน่นภายในภูมิหลังของแต่ละ คนลง

การเรียนรู้ต่อเหตุการณ์และภาพความ สัมพันธ์ระหว่างคู่ชีวิตของความแตกต่างนั้น ในบางครั้ง อาจต้องอาศัยภาพความสัมพันธ์ของคนอื่นๆ และสิ่ง อื่นๆ ที่นอกเหนือหรือมากกว่าประสบการณ์ตรงของ คนทั้งสอง ประติมากรรม “Holding a Balance”, 2009 แสดงให้เห็นถึงที่มาของการเปิดรับปัจจัยภายนอก โน้มนำเข้าหาความสัมพันธ์ระดับปัจเจกของคู่ศิลปิน ภาพเด็กหญิงในลักษณะร่างกายครึ่งท่อนที่ทรงตัวด้าน แรงโน้มถ่วงอยู่บนโลกนี้ได้ด้วยลูกบอลเกิดบอลเพียง ลูกเดียวนั้น กลายเป็นต้นเค้าของแรงบันดาลใจในการ เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับทุกสิ่งบนโลกนี้ได้ด้วยความสมดุล ทั้งภายนอกและภายใน เฉกเช่นคนสองคนที่อาจจำต้อง เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันได้ด้วยการสร้างสมดุลระหว่างกัน แม้จะอยู่ในท่ามกลางความแตกต่างและสภาวะที่ไร้ความ มั่นคง

ภาพถ่ายของเรือสำเภาหนึ่งขณะกำลังล่องอยู่กลางความมืดในผลงาน “Untitled”, 2009 เป็นเสมือนประติมากรรมเคลื่อนไหวได้ที่เกิดจากการต่อเติมโครงไม้สำหรับติดตั้งดวงไฟคู่ส่องซึ่งหากัน ในความหมายของศิลปินการปรากฏตัวของแสงที่มีอยู่เพียงน้อยนิดได้แสดงให้เห็นการมีอยู่ของสิ่งอื่นๆ น้ำ ฟ้า ลม และ การเคลื่อนไหวซึ่งรายล้อมอยู่รอบตัวเรือทั้งหมดนี้คือความสัมพันธ์ที่มีต่อกันของสิ่งที่ไม่อาจปรากฏเห็นขึ้นได้ในความมืดแต่เอื้ออิงและหนุนเกื้อกันและกันอยู่ภายใน ในที่นี้ แสงจึงเป็นเสมือนภาพแทนของความเล็กร มั่นคงและการมีอยู่ของสิ่งๆ หนึ่งคือวัตถุ บุคคลหรือเหตุการณ์ ซึ่งส่องสะท้อนให้เห็นโครงสร้างของความสัมพันธ์ที่มองไม่เห็นทั้งหมด ขณะที่ในอีกด้านหนึ่งสิ่งซึ่งดูเสถียรและมั่นคงนั้น แท้ที่จริงแล้วก็ต้องอาศัยการมีอยู่ของสิ่งอื่นๆ ด้วยเช่นกัน

ความพยายามในการนำเสนอภาพความสัมพันธ์ของศิลปินทั้งสอง โดยการแทนค่าผ่านวัตถุ บุคคล และเหตุการณ์ ในบางแง่มุมมีลักษณะที่สอดคล้องกับ “มายาคติ” (Myth) ซึ่งเกิดขึ้นจากประสบการณ์ ที่เป็นจริงและสัมผัสได้จริงของคนทั้งสอง ในผลงาน “On Adaptation”, 2009 ศิลปินใช้ร่างภายในฐานสื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกัน และเน้นย้ำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งอื่นที่แวดล้อมอยู่โดยรอบ ประติมากรรมอ่อนนุ่ม (Soft Sculpture) ดูราวกับพระเอกของงาน ขณะที่พระโตซึ่งกำลังควบคุมมันอยู่นั้นก็ดูสำคัญไม่น้อยหน้า เมื่อเวลาผ่านไปสักระยะเราจะมองเห็นจิระเดชกำลังพยายามว่ายน้ำคล้ายกำลังไปสู่เป้าหมายสักแห่งและเลยผ่านภาพนั้นไป สลับกับภาพท่วงยางเซรามิคสีดำซึ่งปรากฏให้เห็นเมื่อขณะดูใบเรือรองรอยที่ดูแบบบางของมันด้วยเนยสีขาวขุ่น

เมื่อพิจารณาสถานการณ์ที่ไม่ปกตินี้ด้วยการรับรู้ของหน่วยย่อยที่ประกอบกันขึ้น สิ่งที่มีมองเห็นได้จึงอาจหมายถึงสิ่งซึ่งกล่าวถึงในข้างต้น ขณะที่หากพิจารณาเหตุการณ์ทั้งหมดโดยเข้าใจถึงองค์รวมก็อาจมองเห็นภาพความสัมพันธ์ของอีกหลายสิ่งซึ่งมีอาจปรากฏตัว หากแต่เคลื่อนไหว แจ่มชัดอยู่ภายในความรู้สึกเรา

การมีอยู่ของคนทั้งสองจึงแสดงให้เห็นการพยายามดิ้นรนและปรับตัวท่ามกลางสภาวะที่ไร้ความมั่นคง ผิวหน้าของน้ำปรากฏตัวขึ้นในฐานะสิ่งปกปิด

ระดับความลึกต้น การหยั่งไม่ถึง ความไม่รู้ และความไม่แน่นอน ขณะที่ท้องฟ้าและอากาศก็ดูไร้มิติ ไร้น้ำหนัก หากแต่แสดงผลต่อการเคลื่อนไหวของประติมากรรมอ่อนนุ่มนั้นอย่างรุนแรงจนยากที่จะควบคุม และเมื่อเป็นเช่นนั้น ความยากในการที่จะว่ายน้ำไปข้างหน้าของใครบางคนก็อาจมีเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ลม คลื่น น้ำ แสงแดด ได้แสดงให้เห็นการมีอยู่ของประติมากรรมและความสัมพันธ์ระหว่างคนทั้งสองขณะพยายามต่อสู้ปรับตัวในสภาวะที่ไร้เสถียรภาพ โดยที่ในอีกด้านหนึ่งศิลปินทั้งสองก็ทำให้การมีอยู่ของลม คลื่น น้ำ แสงแดดปรากฏชัดขึ้นพร้อมๆ กับความสัมพันธ์ที่ดูเป็นจริงมากขึ้น ราวกับทั้งหมดต่างถูกควบคุมโดยกันและกัน

หลังเหตุการณ์เสร็จสิ้นลง “Soft Object”, 2009 ในงานวิดีโอหรือประติมากรรมอ่อนนุ่มซึ่งถูกสร้างขึ้นจากงานวาดเส้นของจิระเดชถูกนำมาเสนอในนิทรรศการ รูปทรงของขาทั้งสองข้างซึ่งเคยอัดแน่นไปด้วยอากาศ บัดนี้ดูไร้เรี่ยวแรงเมื่ออยู่ในสภาพที่ปราศจากคลื่นน้ำและแรงลม ความสัมพันธ์ผ่านพื้นแต่ยังไม่จบสิ้น เมื่อวัตถุดังกล่าวยังคงความสัมพันธ์ต่อเนื่องกับเวลาและสถานที่ที่พำนักมันไว้ เช่นเดียวกันกับ “The Hole”, 2009 ประติมากรรมเซรามิครูปท่วงยางขาวดำ ซึ่งครั้งหนึ่งเคยถูกลบไล้ด้วยเนยสีขาวขุ่น ในมายาคติ (Myth) ของคนทั้งสองเนยเปรียบเสมือนพลังงานของชีวิตที่มีอาจสมบูรณ์ได้เมื่อวัตถุที่ถูกเติมเต็มเข้าไปนั้นถูกเจาะรูเอาไว้อย่างเป็นปริศนา มันเผยให้เห็นการวิวัฒนาการและความไม่สมบูรณ์ของสิ่งมีชีวิตนั้นให้มากยิ่งขึ้น ขณะที่ความผิดปกติของวัตถุในแง่ของน้ำหนัก วัสดุ และพื้นผิว กลับคลาดเคลื่อนและตรงกันข้ามกับความหมาย หรือคำนิยามในหน้าที่และความสำคัญของมัน

“The Solidity of Space”, 2009 แท่งหินสีเทาซึ่งถูกแกะสลักเป็นรูปกระเป๋าดูเหมือนจะแสดงให้เห็นความผิดที่ผิดทางของวัสดุและการแปรสภาพความหมายผ่านรูปทรงที่ดูไร้ตรรกะ เหตุผล กระเป๋าทึบตันและช่องโหว่ได้เน้นย้ำปริมาตรและความหมายเป็นนัยถึงความไม่สมบูรณ์ แม้จะปรากฏให้เห็นรูรั่วของวัตถุ แต่น้ำหนักของมันก็ทำให้ลดปริมาณลง สีเทาทำให้กระเป๋าดูกลืนและเบาว่าความเป็นจริง วัตถุซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการ เคลื่อนที่เดินทางได้ถูกเหนี่ยวรั้งไว้ด้วยน้ำหนักที่ยากจะแบกตัว เลื่อน หรือแม้กระทั่งเคลื่อนไหวไปยังสถานที่ใดได้

Rama IX Art Museum Foundation

การสร้างวัตถุทางการเห็น (Visual Object) ขึ้นโดยการแทนค่ามายาคติซึ่งเรียนรู้และก่อร่างขึ้นจากทักษะและความเชื่อส่วนตัวบนพื้นฐานความสัมพันธ์ของคนทั้งสอง ได้กลายสภาพเป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่ถูกทำให้แน่ชัดขึ้นโดยตัวมันเอง ในบางมิติมันสร้างความคลุมเครือต่อความจริง ขณะที่ในบางมิติ มันก็กลับกระจ่างแจ้งและแสดงความจริงทั้งในลักษณะของความหมายตรง (Denotation) และความหมายแฝง (Connotation)

“A Model Study of the Interior”, 2009 ประติมากรรมจัดวางที่เกิดจากการประกอบกันของแท่งไม้จำนวนหนึ่งก่อตัวกันขึ้น ด้วยกรรมวิธีการเข้าเดือย ลอด สอด เลียบของช่างไทยโบราณ ปรากฏเป็นโครงสร้างสี่เหลี่ยมของบ้านทรงไทยที่ปราศจากหลังคา เหนือบนสลดของตัวบ้านมีส่วนที่เรียกว่า ‘ตั่ง’ ซึ่งติดตั้งประติมากรรมไม้แกะสลักรูปศิลปินทั้งสองเอาไว้ในลักษณะประจันหน้า ศิลปินสร้างผลงานชิ้นนี้ขึ้นจากการตั้งคำถามถึงชื่อเรียกที่แตกต่างกันที่อยู่อาศัย เมื่ออยู่ภายนอกเรากล่าวถึงสถานที่ดังกล่าวว่า ‘ห้อง’ แต่เมื่ออยู่ภายในนอกเรากลับเรียกสถานที่แห่งนั้นว่า ‘บ้าน’ ความแตกต่างของสิ่งทั้งสองใช้หรือไม่ว่าตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิ่งที่อยู่ภายนอกหรือภายใน หลังถอดประกอบชิ้นส่วนทั้งหมดออก ไม้คงสภาพเพียง ‘สิ่งที่สัมพันธ์’ กัน ต่อเมื่อประกอบมันขึ้นเป็นบ้านเราจึงได้เห็น ‘ความสัมพันธ์’ ปรากฏชัดขึ้น ทุกส่วนสอดรับและพึ่งพาอาศัยกันที่ยังมีความสัมพันธ์ต่อกัน

นอกจากความสนใจในเชิงช่าง (Craft) และการประกอบสร้างทางทศาศาสตร์ซึ่งมักปรากฏให้เห็นบ่อยครั้งในผลงานของศิลปินทั้งสอง การก้าวข้ามเทคนิควิธีการอันสมบูรณ์ตามกฎเกณฑ์หรือรูปแบบของธรรมเนียมปฏิบัติก็กลายเป็นความสนใจอย่างหนึ่งของพวกเขา ในผลงาน “Stop E-motion”, 2009 จิระเดช และพรพิไลได้บันทึกภาพวาดซึ่งถูกเขียนขึ้นวันแล้ววันเล่า ก่อนจะนำมาลำดับและตัดต่อให้เกิดภาพเคลื่อนไหวโดยอาศัยเทคนิคที่เรียกว่า “Stop motion” เป็นสื่อในการดำเนินไปของสาระเรื่องราว

การจัดการกับภาพลายเส้นซึ่งถูกเขียนออกไปในแต่ละวันได้ถูกรอรับโดยสื่อสมัยใหม่ที่เข้ามาทำหน้าที่บันทึกความเปลี่ยนแปลงของการแสดงออกนั้นไว้ในอีกรูปหนึ่งของการนำเสนอ สำหรับพวกเขาแล้วยังคงสถานะและคุณค่าของงานวาดเส้นเอาไว้เช่นเดิม

ขณะที่สิ่งซึ่งดูเหมือนจะเพิ่มเข้ามาก็คือ เวลาและความสัมพันธ์ซึ่งดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และแปรเปลี่ยนไปในแต่ละวัน

การขยายผลทางด้านรูปแบบและแนวความคิดได้นำไปสู่การพบปะ ทักทายกับภาวะความไม่สมบูรณ์ซึ่งพวกเขาอาจไม่เคยพบมาก่อน ผลงานหลายชิ้นได้ลดความคาดหวังและลดความดิ้นรนในการพยายามสร้างหรือต่อเติมบางสิ่งให้สมบูรณ์อย่างถึงขีดสุด ทั้งที่โดยเนื้อแท้แล้วความสมบูรณ์อาจไม่มีอยู่จริง หรือมีอยู่น้อยมาก ความเป็นอิสระและความยืดหยุ่นจึงปรากฏอยู่ในระหว่างผลงานและในระหว่างความสัมพันธ์ของคนทั้งสอง มันได้ลดความคาดหวังที่มีต่อกันและกัน ทั้งยังลดตัวตนหรืออัตตา (Ego) ซึ่งฝังแน่นอยู่ในโน้มนำนึกของแต่ละคนให้ศิโรราบลงในวิถีแห่งสุนทริยะทางศิลปะ

หลังการเรียนรู้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกัน บทสนทนาของคนทั้งสองจึงเริ่มกลมกลืนและเป็นอันหนึ่งอันเดียว ประสบการณ์ได้ถูกนำมาสร้างผ่านมายาคติซึ่งลวงให้เกิดการปะทะกันของความจริงที่เปิดเผยและซ่อนเร้น ขณะที่จิตวิทยา วิทยาศาสตร์ กลศาสตร์ ปรัชญา มนุษยศาสตร์ พุทธศาสตร์และสังคมวิทยาต่างก็ถูกหยิบยกขึ้นมาอ้างอิงในบทสนทนาของพวกเขาอย่างเจือปน หน่วยงานของหลายสิ่งถูกลดความสำคัญลง ภาพความสัมพันธ์แบบองค์รวมชัดเจนและเป็นจริงขึ้น เดกเช่นเธอและเขาที่มีอาจแยกออกเป็นหนึ่งหรือสองได้

การเลือกที่จะปรับตัว (Adapt) ทำให้บทสนทนาที่ดำเนินไปของคนทั้งสองมีอาจระบุเสียงของใครคนใดคนหนึ่งได้อย่างแน่ชัด การเจรจาเริ่มล่อคล่องและกลายเป็นน้ำเสียงเดียว ทั้งยังแผดดังไปสู่ความสัมพันธ์ของสิ่งอื่นๆ หรือบุคคลอื่นที่ปราศจากการมีอยู่ให้ปรากฏมีขึ้น ทั้งหมดเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกัน อยู่ภายใต้ระบบความสัมพันธ์เพียงหนึ่งเดียวด้วยเงื่อนไขอันอิสระคือ เกื้อหนุน สอดคล้อง และพึ่งพา...

หลังบทสนทนาเสร็จสิ้นลง “ความสัมพันธ์” จึงอาจเป็นเพียงสิ่งเดียวที่ยังคงดำเนินไปไม่มีวันจบ...

บุษราพร ทองชัย

Relations are More Real and More Important Than the Things They Relate

If we compare his and her artwork as a language, it might be similar to a sentence derived from words developed into phrases for communicating, learning and understanding at a certain level...

Since "Big As It's Small" (2002) and "Living Together" (2007) art exhibitions, the silent conversation has begun and continued slowly with greetings, challenges and chats, or even discussions on conditions and agreements for living together from one person to another person and one thing to other thing until we realize that "relations are more real and more important than the things they relate"

Looking back to the conversation about the first exhibition, it seemed that the objects and the artists' identity were individually different. With the supports from the experiences and confrontations, the conversation about living together was criticized on disagreement, difference as well as moved towards the mutual goal: the balanced relation.

Their last conversation still reflected on the artwork displayed in "Living Together" art exhibition. Their sculpture, "Sinking Sculpture" (2007), floating on the surface of the water became a point for discussion between the speakers (the artists) and the audiences (the viewers).

The confrontation with "the imbalance condition of married life" was presented via the picture of the water and the empty space of the air embracing the 2 artists' body and soul. The adaptation and death seemed to be the only choices for them. However, the final decision was left to the viewers.

When the answer was unintentionally open to ideas, the quest for the answer has continued through various ways of communication and learning. We, therefore, perceived many processes and patterns including photography, motion picture, painting, sculpture, or even the use of the

artists' body as the substance of the presentation.

The conversations between the 2 artists as "friend, wife, husband, teacher, artist, etc." (excerpt from "Living Together" catalogue) have taken place over and over again. Sometimes, it shared the mutual experiences while the other times were disagreement; as well as agreement and rejection; advice and holding back. Many pieces of the artwork were created by the artists' attempt to adapt, modify both of their appearances and the attitudes towards living together.

Obviously, the "Dialogue" (2009), Jiradej and Pornpilai Meemalai took part in the conversation via the drawings that they both took their turn to draw in the same space at the different time and place. The white empty space on the paper became the area for emotional responses revealing the acceptance, refuse, angry, aggressiveness, protection the reserved area of expression, satisfaction and taste. From this paper, we might see the figure of human being, animal or object. However, deep inside of these relations, we might perceive the overview conversation reflecting the disagreement and learning to decrease the ego rooted in each person's background.

To understand the situation and the relation between the bipolar of difference, sometimes, besides the experience of the two people, the relation of other people or objects was needed. The "Holding a Balance" (2009) sculpture presented the reason behind the acceptance of external forces in a way that established individual relationship. The image of a girl with her body resisting the gravity by a single basketball became the inspiration for learning to live with everything on this earth based on balance both internally and externally. Likewise, the two people might have to learn to live together by balancing their lives, even though they were different

Rama IX Art Museum Foundation

and lost balance.

"Untitled" (2009), the picture of a boat floating in darkness, was a mobile sculpture created from remodeling the wooden structure in order to attach the light bulbs. According to the artists, even the fading lights could help other objects such as water, skies, winds and movement surrounding the boat become visible. As for this, the lights were the symbol of stability and existence of object, people or event. They reflected all intangible structure of the relationship. While this might look stable, other people's or object's existence might still be needed.

The attempt to present the relationship between the two artists via the objects, people and situations was somehow relevant to the "myth" originated from their real experience. As for the "On Adaptation" (2009), the artists used the bodies as a symbol to communicate their mutual relationship and emphasize their relationship with the surroundings. The soft sculpture seemed to be the protagonist of the show. While Pornpilai was trying to take control, when time passed for a while, we might see Jiradej trying to swim towards and past the goal and the picture of the black ceramic life saver caressed by the hands with white butter came into the sight.

When considering each element of this unusual situation, we might only see the above picture. However, if we consider the entire situation by understanding the holistic view, we might perceive the relations of other intangible factors that were prevailing in our minds.

The existence of the two artists, therefore, revealed the struggle and adaptation under the instability. The surface of the water represented the level of depth, ignorance and uncertainty. The skies and air lacked of dimension and were weightless. However, they had effects on the movement of the soft sculpture

that was too tremendous to control. Therefore, the difficulties of swimming towards might be leveled up as a result. The winds, waves, water and sunlight supported the existence of the sculpture and the relationship of the two artists who were trying to adapt and fight against instability. On the other sides, the artists tried to control the existence of winds, waves, water and sunlight to be at the same level as their relationship as if they were controlled by each other.

After the completion of the situation, the "Soft Object" (2009), the video or the soft sculpture created from Jiradej's drawing was presented in the exhibition. The sculpture in the shape of the leg compressed with the air become fragile when presented in the environment without the presence of waves and winds. The relationship went on but was not over yet when the object still maintained the continuing relation with time and place embracing it.

Likewise, the black and white ceramic sculpture, "The Hole" (2009), in the shape of life saver that was once caressed by the white butter, was like the energy of life that would never be complete when the object was dubiously punched into holes. It revealed the leaks and emphasized the imperfection of the unusual object while the abnormality in terms of weight, material and surface was contrary to its true meaning, definition and importance.

"The Solidity of Space" (2009) was the grey granite crafted into the suitcase revealing the abnormality of the material and the interpretation of the meaning through the illogical shape. The suitcase made of stone with a hole emphasized the quantity and implied the imperfection. Even though there was a leak, its weight was still the same. The grey color made the suitcase look lighter. The object in the shape that implied the movement was hold back by the heaviness.

The visual object created by the two artist's skills based on their personal beliefs in relationship became the symbol with its own defined definition. On some dimensions, it might create ambiguity while it was clear and honest in terms of denotation and connotation on the other side.

The "A Model Study of the Interior" (2009) was the installation sculpture composed of woods weaved together by the traditional Thai method to form the traditional Thai-styled house without a roof. At the top of it, the wooden sculpture crafted into the two artist's profiles was located. The questions about the different names of Thai-styled house inspired the artists to create this piece of artwork. The questions included why we call the certain area as "room" when we were inside but referred it as "house" when we were outside it. Was the difference of the two objects based on what was inside or outside it? After taking out all components, the woods became the "things connected to each other." However, if we composed them again, we would see the "relationship" of them once again. Every piece supported and was dependent to each other.

Besides the artists' interest into the craft and structure which was often revealed in their artworks, overlooking the perfect process or the traditional method became another thing that the artists paid attention to. As for the "Stop E-motion" (2009), Jiradej and Pornpilai recorded the drawings created time after time before putting them in order and brought them into life by using the "stop motion" technique to communicate the story.

Organizing the drawings created on each day was supported by the modern medium for recording the changes in the expression. As for them, it still maintained the status

and the value of the drawings while the continuing and changing time and relationship were added.

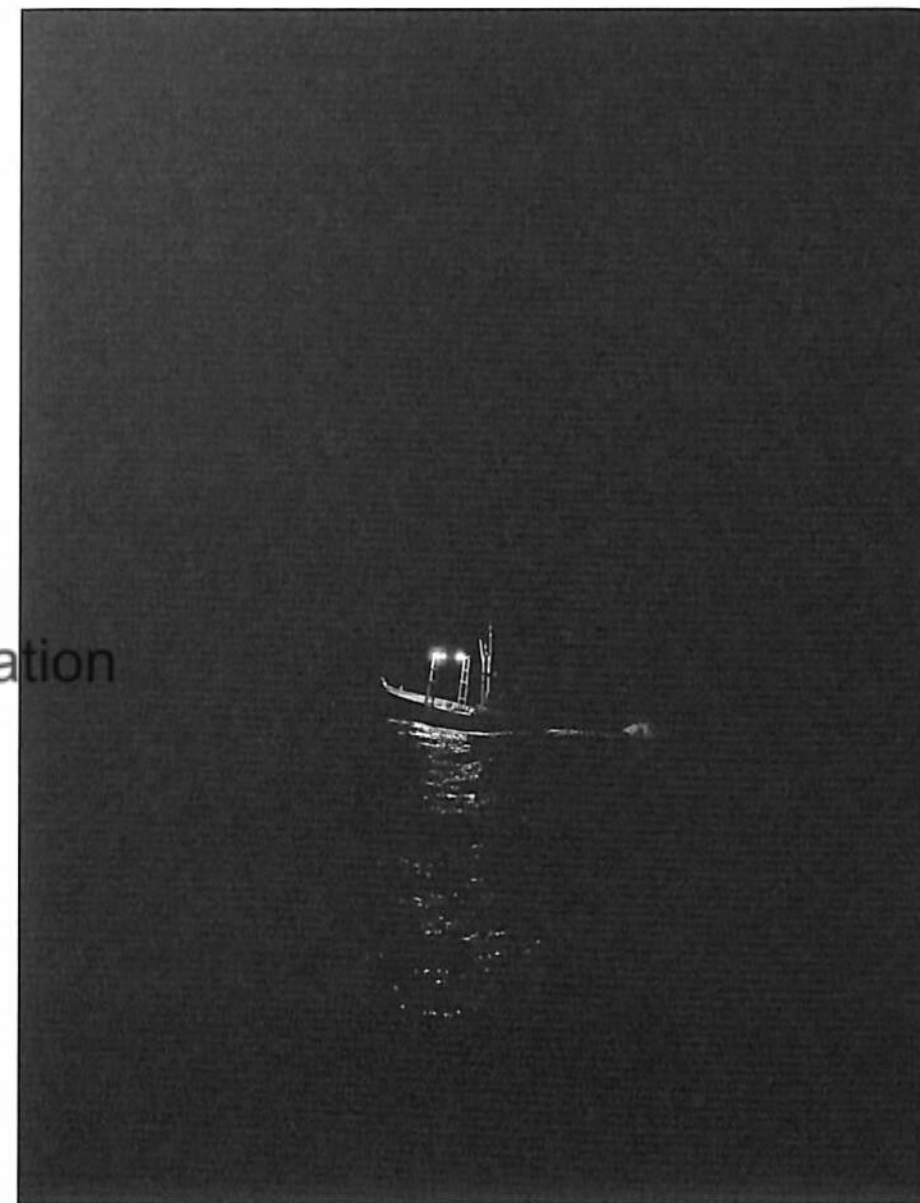
The extrapolation of style and concept led to meeting and greeting with the imperfection that they had never confronted before. Many artworks lessen the expectation and struggling to create or fulfill something to be extremely perfect, despite the fact that there was no or very few of perfection. The independence and flexibility, therefore, revealed in the artworks and the relationship between the two artists in a way that lessen the expectation and the ego rooted in the consciousness of the artists.

After learning to create the relationship between each other, their conversation started to be harmonious and united. The experiences were created through the myth that generated the conflict of the disclosed and exposed truth. While psychology, science, engineering, philosophy, human science, Buddhism and social science were raised and referred in their silent conversation, each component was diminished its importance to render the clearer holistic relationship as if we cannot separate him or her.

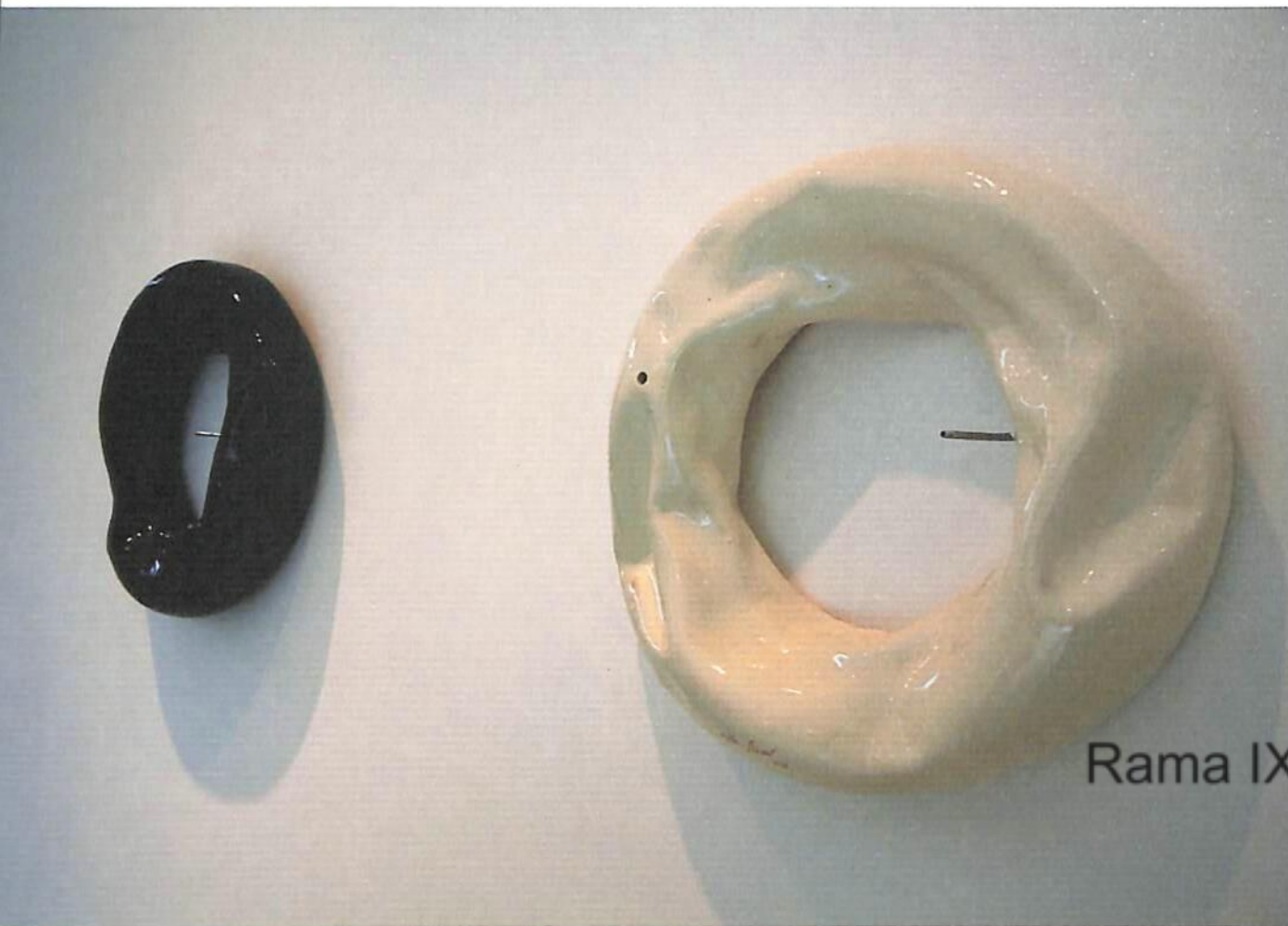
The adaptation has an impact on the conversation of the two people in a way that makes us unable to recognize anyone's voice. The conversation is about to be consistent and harmonious...as well as resonant to the surroundings. This encourages the intangible relationship of other objects or people to become perceivable. All of these are connected and relevant based on the one and only relationship system and independent conditions: support, balance and reliance...

Once the conversation is over, "relation" may be the last thing that endlessly continues...

Rama IX Art Museum Foundation

Untitled, Photo, Inkjet printed, 140 x 106 cm, 2009, Edition of 10

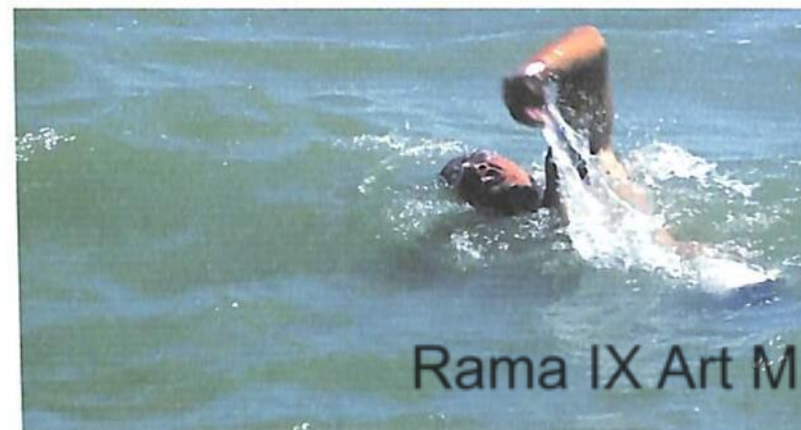

Rama IX Art Museum Foundation

The Hole, Ceramic, white glaze, black glaze, Ø70 x 17 x 16 cm / each, 2009, Edition of 8

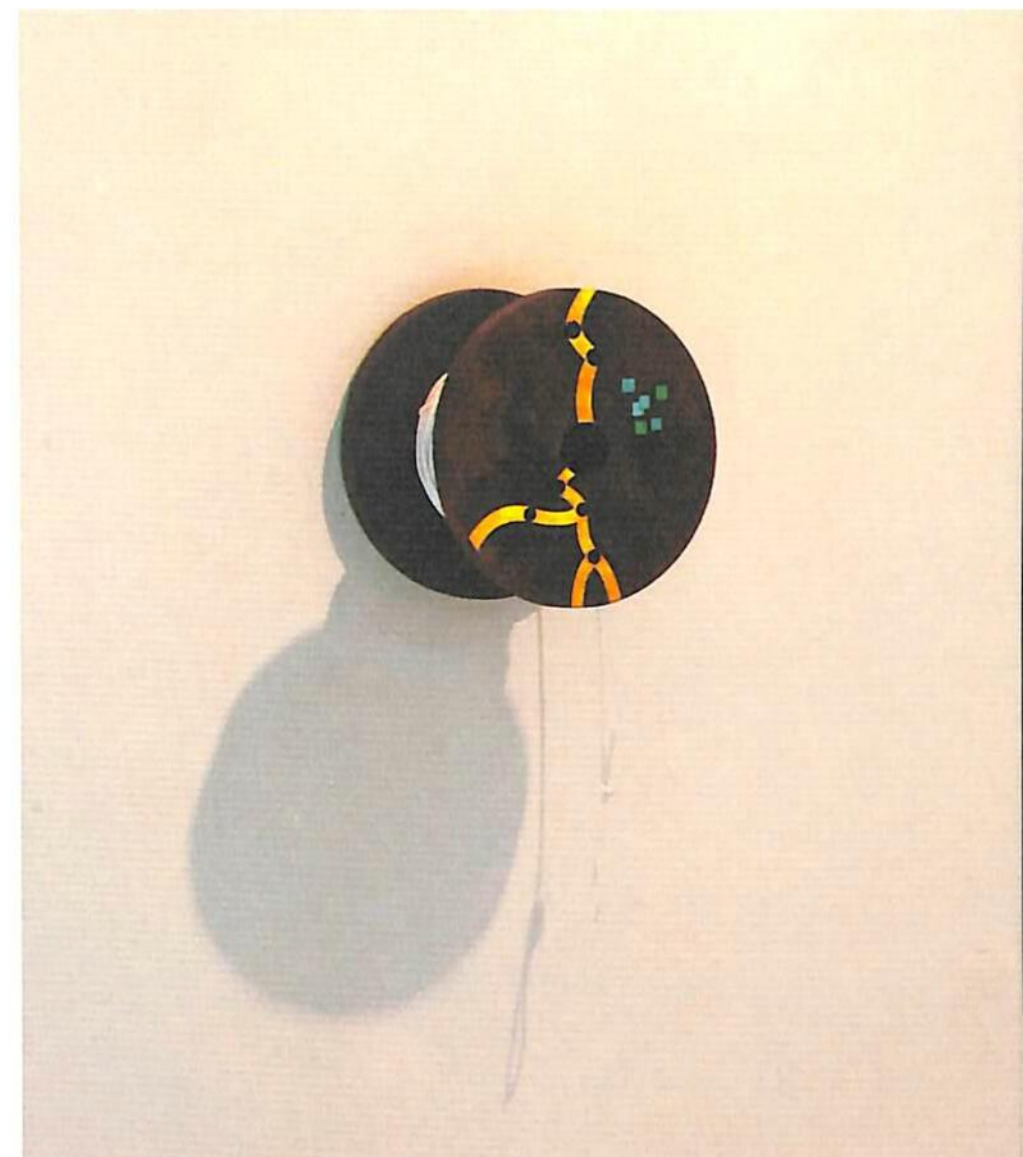
Installation View of the Exhibition

Rama IX Art Museum Foundation

On Adaptation, Video installation, 10 min, 2008-9, Edition of 10

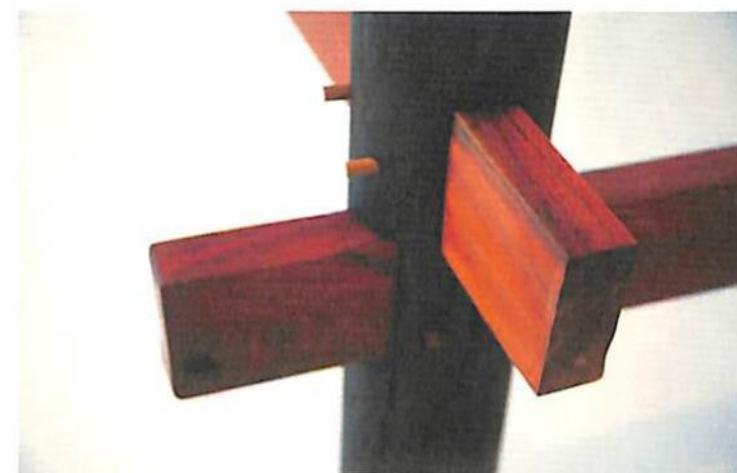
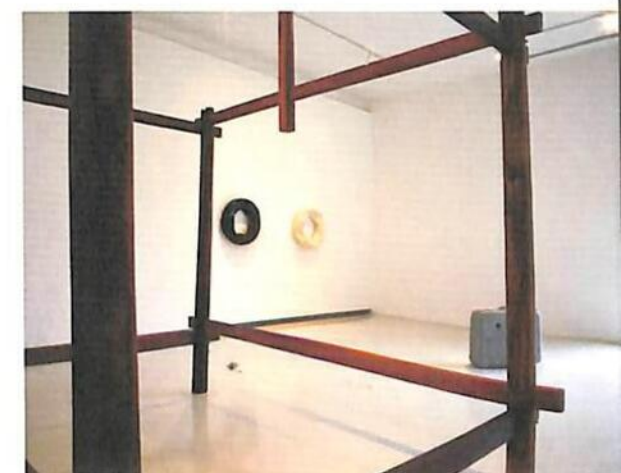
Adapter, Ø12 mm, 13 mm, 14 mm, 16 mm Onyx, 12 x 12 mm, 13 x 13 mm, 14 x 14 mm, 12 x 15 mm turquoises inlaid on Sindora wood, brass sheets, nylon string, Ø29.21 x 15.87 cm, 2009

Dialogue, Hand drawing, pencil, graphite, marker, ink, water color and acrylic on paper, 120 x 120 cm, 2009

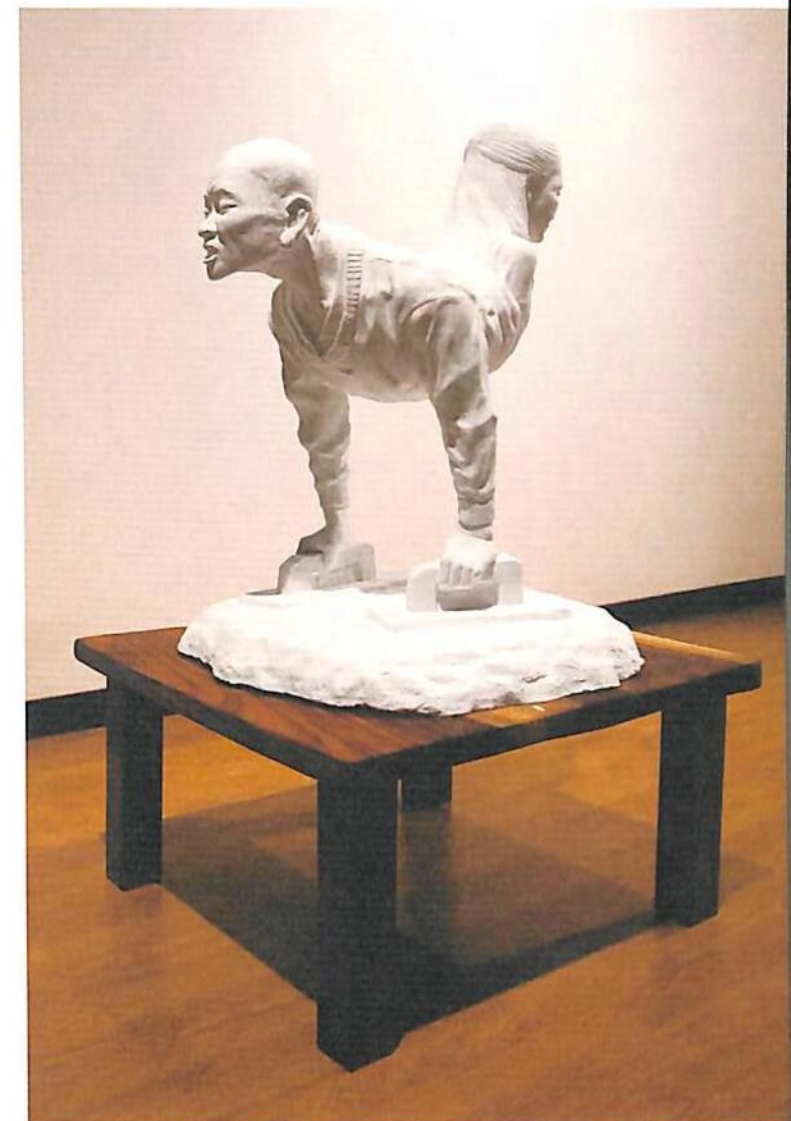
Rama IX Art Museum Foundation

A Model Study of Interior,
Iron wood, Shorea wood, 200 x 250 x 310 cm, 2009

Installation View of the Exhibition

Holding a Balance, Sand powder, polyester resin on still frame,
40 X 50 x 61 cm, 2009